

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobců: a) R. K.

bytem X

b) B. K.

bytem X

oba zastoupeni advokátem Mgr. Jiřím Kokešem

sídlem Na Flusárně 168, 261 01 Příbram III

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**

sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v zakrytí a odstranění reklamních zařízení na pozemku p. č. X v k. ú. a obci P.

takto:

I. Žaloba se v rozsahu, v němž směřuje proti zakrytí jednoho reklamního zařízení na pozemku p. č. X v k. ú. a obci P. dne 11. 3. 2020, se odmítá.

II. Ve zbytku se žaloba zamítá.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se společnou žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 4. 6. 2020, domáhali určení, že zakrytí jednoho reklamního zařízení dne

11. 3. 2020 a odstranění dvou reklamních zařízení dne 16. 4. 2020 na pozemku p. č. X v k. ú. a obci P. (dále jen „sporný pozemek“) je nezákonným zásahem žalovaného, a současně požadovali, aby soud žalovanému přikázal obnovit stav před těmito zásahy a dále již nepokračovat v porušování práva žalobců na umístění reklamních zařízení na sporném pozemku.

2. Žalobci uvedli, že jsou polovičními podílovými spoluvlastníky sporného pozemku o výměře 3 160 m² (druh pozemku: orná půda) a současně pozemku p. č. X o výměře 20 m² zastavěného stavbou č. e. X, P., (dále jen „stavba skladu“) která žalobcům podnikajícím v oboru zámečnictví a nástrojářství (v rámci čehož vyrábějí reklamní poutače, ploty, mříže, vrata a další konstrukce) slouží ke skladování zboží a dalších věcí. Žalobci na sporném pozemku přiléhajícím v km 14,95 až 15,3 k silnici č. I/18 (ulice E., P.) umístili v souladu s právními předpisy reklamní zařízení.
3. Výzvou ze dne 13. 8. 2019 je žalovaný podle § 31 odst. 9 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném od 1. 1. 2020 (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) vyzval k odstranění reklamních zařízení s tím, že se nacházejí v ochranném pásmu komunikace. Žalobci reklamní zařízení dne 10. 9. 2019 zakryli, i když měli ve shodě s vyjádřením Ředitelství silnic a dálnic České republiky (dále jen „ŘSD“) ze dne 26. 5. 2010 za to, že se reklamní zařízení nachází v souvisle zastavěném území obce. Dne 10. 3. 2020 však jeden reklamní poutač po předchozím oznámení žalovanému odkryli v návaznosti na to, že dne 10. 2. 2020 byla dokončena stavba skladu. Žalovaný na to reagoval následující den opětovným zakrytím reklamního poutače a i přes následující vzájemnou komunikaci dne 16. 4. 2020 v dopoledních hodinách odstraněním dvou zakrytých reklamních zařízení žalobců.
4. Žalobci tyto kroky považují za nezákonné, jelikož dle § 30 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích se silniční ochranné pásmo zřizuje jen mimo souvisle zastavěné území obcí, přičemž žalobci jsou přesvědčeni, že realizaci stavby skladu na základě územního souhlasu ze dne 11. 11. 2019, jíž bylo dne 16. 1. 2020 přiděleno evidenční číslo a byla zapsána do katastru nemovitostí, se stal sporný pozemek součástí souvisle zastavěného území obce podle § 30 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích. Za tímto účelem si žalobci nechali zpracovat dne 28. 4. 2020 Ing. Jaroslavem Mrázkem zaměření skutečného stavu budovy – výpočet nepřístupné vzdálenosti, z něž vyplývá, že na daném území je postaveno pět budov odlišných vlastníků, kterým bylo přiděleno popisné či evidenční číslo a které jsou evidovány v katastru nemovitostí, a to stavba skladu, budova společnosti SOFTFLOOR.CZ s.r.o. na pozemku p. č. X, budovy společnosti Pékárna-cukrárna Hořovice s.r.o. na pozemku p. č. X a p. č. X (druhá ve spoluvlastnictví J. R.) a budova společnosti AUTO ČERNÝ spol. s r.o. na pozemku p. č. X, přičemž mezi jednotlivými budovami, jejichž půdorys se po obvodu zvětší o 5 m, není spojnice delší než 75 m.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě v první řadě namítá, že dvouměsíční lhůta pro podání žaloby proti zakrytí reklamního zařízení uplynula dne 11. 5. 2020, proto v této části je žaloba podle něj opožděná. Za nepřipustný považuje s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, publikovaný pod č. 603/2005 Sb., též petit domáhající se vyslovení nezákonnosti zásahu. Žalovaný připomíná, že zakrytím a odstraněním reklamních zařízení došlo k ukončení zásahu a že soudní řád správní nepočítá s ochranou před aktuálně neexistujícími zásahy ani zásahy, které mohou nastat teprve v budoucnu, nejde-li o hrozbu opakování již učiněného zásahu, čímž se rozumí relativně samostatný zásah, který má věcnou i časovou souvislost

s původním zásahem. K tomu, že by se jednalo o trvalý a opakující se zásah přitom žalobci neunesli důkazní břemeno.

6. Pokud jde o věc samu, žalovaný namítá, že žalobci nedoložili rozhodnutí o povolení zřizovat a provozovat reklamní zařízení vydané silničním správním úřadem. Žalobci odkazované vyjádření ŘSD z 26. 5. 2010 není vydáno Ministerstvem dopravy ČR a je z doby před nabytím účinnosti zákona č. 196/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, (dále jen „zákon č. 196/2012 Sb.“) který podmínky umístování reklamních zařízení změnil. Z § 30 odst. 9 zákona o pozemních komunikacích ve spojení s čl. II bodem 3 zákona č. 196/2012 Sb. plynula povinnost silničního správního úřadu nezákonné reklamní zařízení v silničním ochranném pásmu bez ohledu na to, zda bylo stavebním úřadem povoleno, odstranit. Nemůže tedy jít o nezákonný zásah. Sporná stavba přitom v době zahájení odstraňování reklamních zařízení (v srpnu 2019) nebyla v katastru nemovitostí evidována. Žalovaný připomíná, že důvodem odstraňování reklamních zařízení je bezpečnost či nevhodnost umístění reklamních zařízení na pozemní komunikaci či v jejím ochranném pásmu. Reklamní zařízení bez jakéhokoli povolení si přitom nezasluhuje ochranu, neboť veřejným právem nelze chránit nezákonný stav. Jednání žalobců přitom žalovaný považuje za účelovou snahu zmařit odstranění nepovolených reklamních zařízení. S ohledem na to proto žalovaný navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta.
7. Žalobci v replice uvedli, že žalobu považují za včasnou, protože k odstranění reklamních zařízení došlo až dne 16. 4. 2020. Dále pak poukázali na sdělení Městského úřadu Příbram, stavebního úřadu, (dále jen „stavební úřad“) ze dne 23. 6. 2020 o tom, že nebyly shledány důvody pro zahájení přezkumného řízení požadovaného žalovaným na základě tvrzení, že se sporná stavba nachází v silničním ochranném pásmu, přičemž stavební úřad jednoznačně uvedl, že sporná stavba se nachází v souvisle zastavěném území obce tvořeném budovami č. p. X, X, X, X, X a X, Příbram I. I stavební úřad tak jednoznačně deklaroval, že reklamní poutače žalobců byly umístěny v souladu se zákonem a postup žalovaného byl protiprávní.
8. Podáním ze dne 22. 6. 2021 následně žalobci upozornili na sdělení ředitele žalovaného ze dne 20. 4. 2021, který uvedl, že žalobci stále mohou svou činnost propagovat prostřednictvím zbylého reklamního zařízení, jež se nachází mimo silniční ochranné pásmo silnice I. třídy. Podle žalobců jde právě o to reklamní zařízení, jež bylo žalovaným v rámci nezákonného zásahu zakryto, čímž žalovaný potvrdil důvodnost podané žaloby. V podání ze dne 29. 6. 2021 pak žalobci na výzvu soudu upřesnili, že brojí proti zakrytí reklamního zařízení, které se nachází nejbližší ke křižovatce ulic E. a P., zatímco namítané odstranění reklamních zařízení se týká zbylých dvou zařízení nacházejících se dále směrem z centra, které žalovaný odstranil, přestože je žalobci zakryli nebo na nich nebyla žádná reklama.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že dne 16. 8. 2019 žalobci převzali výzvu žalovaného ze dne 13. 8. 2019 k neprodlenému (nejpozději však do 5 pracovních dnů) odstranění reklamního zařízení na sporném pozemku umístěného v ochranném pásmu silnice č. I/18, jež je provozována bez řádného povolení vydaného silničním správním úřadem ve smyslu § 31 zákona o pozemních komunikacích. Ve výzvě byli žalobci pro případ nesplnění výzvy poučeni o možnosti zakrytí a odstranění reklamních zařízení žalovaným na jejich náklady, stejně jako o přestupkové odpovědnosti. Přiložen byl snímek tří billboardů nacházejících se na sporném pozemku podél zmiňované silnice I. třídy.

10. V návaznosti na tuto výzvu proběhla obsáhlá výměna e-mailů žalobce a) ze dne 16. 8. 2019, 23. 8. 2019, 2. 9. 2019, 4. 9. 2019, 7. 9. 2019 a 30. 9. 2019 s pracovníky odboru dopravy žalovaného, kteří reagovali ve dnech 20. 8. 2019, 28. 8. 2019, 3. 9. 2019, 6. 9. 2019, 9. 9. 2019, 17. 9. 2019 a 1. 10. 2019. Hned v prvním podání se žalobce a) dovolával přiloženého vyjádření ŘSD ze dne 26. 5. 2010, v němž ŘSD k umístění reklamního poutače na sporném pozemku sdělovalo, že z „*pohledu silničního správce reklamní zařízení svým umístěním nezasahuje a neovlivňuje silniční majetek a není ani v ochranném pásmu silnice. Nemáme námitek k umístění reklamního poutače.*“ V pozdějších podáních pak namítal, že se reklamní zařízení nacházejí v souvisle zastavěném území obce, že žalobce reklamní zařízení vyrábí a svůj pozemek tak pouze užívá v souladu s územním plánem k (jejich) skladování a prezentaci, že v okolí jsou i jiná reklamní zařízení a že žalovaný opomněl zmínit existenci budov č. p. X, X a X. Žalovaný oproti tomu soustavně žalobci a) vysvětloval, jak je silniční ochranné pásmo definováno v § 30 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, k čemuž dodal, že v okolí sporného pozemku se sice nachází budova č. p. X a dále budovy č. p. X a X, resp. č. p. X, avšak spojnice mezi jejich zvětšenými půdorysy přesahují délku 75 m (žalovaný patrně přiložil i ve spisu založený výtisk katastrální mapy s ručně doplněným vyznačením zvětšeného půdorysu a spojnic, které v tomto případě podle uvedených kót měří od budovy č. p. X k uvedeným budovám směrem přes sporný pozemek 90 m, 95 m, resp. 160 m). Poblíž pozemku pak už jsou jen budovy č. p. X, X, X a X (které podle zmíněného zobrazení vymezují spolu se svými spojnici kratšími než 75 m souvisle zastavěné území, ale sporný pozemek se nachází mimo něj). Žalovaný též podotkl, že skutečnost, že se sporný pozemek nachází v intravilánu obce, avšak mimo souvisle zastavěné území, nic nemění na tom, že se nachází v silničním ochranném pásmu. Žalovaný není kompetentní se vyjadřovat k vyjádření ŘSD, ale stejně tak ŘSD není kompetentní posuzovat existenci silničního ochranného pásma. Žalobci si mohou na sporném pozemku skladovat cokoli, co jim stavební úřad povolí, ale nesmí to mít charakter reklamního zařízení podle zákona o pozemních komunikacích, tj. nesmí to rozptylovat účastníky silničního provozu. Žalobcem a) zmiňované další budovy jsou od sporného pozemku vzdáleny více než 300 m, a proto nemají vliv na existenci silničního ochranného pásma, přičemž další reklamní zařízení žalovaný nekomentuje, neboť žalobce a) není účastníkem případných s nimi souvisejících řízení.
11. Dne 23. 3. 2020 zástupce žalobce a) žalovanému sdělil, že k zakrytí reklamních zařízení v březnu 2020 nebyl jediný důvod. K podání přiložil sdělení Městského úřadu Příbram, odboru občanskoprávních agend, ze dne 6. 1. 2020, jímž bylo na žádost vlastníka stavbě skladu přiděleno (s poukazem na územní souhlas stavebního úřadu ze dne 11. 11. 2019, geometrický plán a snímek pozemkové mapy) evidenční číslo X. Stavba skladu tak podle žalobce a) propojuje budovu č. p. X, a nyní tedy danou oblast lze považovat za souvisle zastavěné území obce. Nadto budova pekárny č. p. X se podle žalobce a) nachází 83 m od budovy Peugeotu č. p. X, což také podle něj nasvědčuje tomu, že lze předmětné území chápat jako souvisle zastavěné.
12. Sdělením ze dne 25. 3. 2020 žalovaný ke stavbě skladu uvedl, že byla nepochybně postavena v silničním ochranném pásmu silnice č. I/18 bez povolení žalovaného jakožto silničního správního úřadu, a proto byl podán podnět na zahájení přezkumného řízení ve věci povolení této stavby. Ani umístěním stavby skladu proto nelze tuto oblast považovat za souvisle zastavěné území obce. Žalovaný uzavřel, že v souladu se zákonem o pozemních komunikacích reklamní zařízení odstraní a upozornil žalobce a), že neodstraněním reklamních zařízení i stavbou skladu spáchal přestupek.

13. Dne 31. 3. 2020 zástupce žalobce a) namítl, že splnil všechny podmínky pro umístění stavby skladu a že vychází z presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné moci. Územní souhlas je platný a stavební úřad legálnost stavby nikdy nezpochybnil, přičemž silniční správní úřad nemá pravomoc zpochybňovat zákonným způsobem vydaná rozhodnutí stavebního úřadu. Nejsou proto splněny podmínky pro zakrytí či odstranění reklamních zařízení, jež se nacházejí v souvisle zastavěném území obce.
14. Žalovaný sdělením ze dne 7. 4. 2020 připomenul, že předchozím sdělením žalobce a) upozornil na umístění stavby skladu v silničním ochranném pásmu silnice I. třídy, a proto jsou splněny podmínky pro zakrytí a odstranění reklamních zařízení, aniž by žalovaný zpochybňoval víru žalobce a) ve správnost územního souhlasu. Podotkl též, že podání podnětu k zahájení přezkumného řízení je v jeho pravomoci.
15. Dne 16. 4. 2020 zástupce žalobce a) reagoval námitkou, že podle § 94 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 12/2020 Sb. (dále jen „správní řád“) není v daném případě přezkumné řízení přípustné, neboť žalobci a) byl udělen souhlas s umístěním stavby. Žalovaný tudíž není oprávněn toto rozhodnutí zpochybňovat. Dále pak uvedl, že vzdálenost mezi budovou č. p. X a č. p. X při zvětšeném půdorysu o 5 m je jen 73,5 m. I proto žalobce a) v minulosti opakovaně žádal, aby se sešli na místě samém a vzdálenosti změřili. Žalobce a) proto varoval, že neodkryje-li žalovaný reklamní zařízení, učiní tak žalobce a) sám.
16. Na to žalovaný reagoval sdělením ze dne 28. 4. 2020, podle něž nelze předjímat, jak s podnětem k přezkumnému řízení příslušný správní orgán naloží. Žalovaný trval na neoprávněnosti umístění reklamních zařízení a poukázal na to, že právní regulace směřuje ke zvýšení bezpečnosti provozu silničního provozu.
17. Soud se nejprve zabýval tím, zda je žaloba přípustná. V tomto směru přitom shledal, že jsou splněny všechny procesní podmínky, neboť žalobci zjevně mohli být podle svého tvrzení popisovaným jednáním žalovaného dotčeni, proti tomuto jednání nemají žádný jiný prostředek ochrany, jež by mohli ve vztahu ke správnímu orgánu vyčerpat před podáním žaloby, a popsané jednání ani nemá formu, již by se žalobci mohli bránit jiným, oproti zásahové žalobě přednostním žalobním typem. Pokud jde však o mezi účastníky spornou otázku včasnosti, žaloba je včasná jen ve vztahu k zásahu spatřovanému v odstranění dvou reklamních zařízení. K tomu došlo podle tvrzení žalobců dne 16. 4. 2020, přičemž žaloba byla soudu odeslána dne 4. 6. 2020.
18. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Odst. 2 téhož ustanovení k tomu dodává, že zmeškání lhůty nelze prominout.
19. Ve vztahu k odstranění reklamních zařízení tak neuplynula ani dvoutříměsíční subjektivní lhůta, a v tomto rozsahu je tedy žaloba včasná. To však neplatí ve vztahu k namítanému zásahu spočívajícímu v zakrytí jednoho reklamního zařízení dne 11. 3. 2020. Žalobci požadují vyslovit nezákonnost i tohoto jednání žalovaného, přičemž tento skutek má samostatnou povahu. Je tudíž třeba zkoumat včasnost podané žaloby zvlášť i k tomuto separátnímu předmětu řízení. Z obsahu správního spisu přitom vyplývá, že na zakrytí reklamního zařízení žalobci reagovali prostřednictvím svého zástupce již podáním ze dne 23. 3. 2020, tedy nejpozději uvedeného dne již museli mít vědomost o tom, že k zásahu došlo. Od tohoto data počítaná dvoutříměsíční subjektivní lhůta přitom uběhla v pondělí dne

25. 5. 2020, tedy dříve, než byla žaloba odeslána. Ve vztahu k zakrytí jednoho reklamního zařízení tak byla žaloba u soudu uplatněna opožděně, a proto ji soud v této části prvním výrokem odmítl, aniž by se mohl zabývat zákonností namítaného jednání žalovaného.

20. Věcně se tak soud mohl zabývat jen otázkou zákonnosti odstranění dvou reklamních zařízení dne 16. 4. 2020. Soud o žalobě rozhodoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť obě strany s tímto postupem výslovně souhlasily, přičemž ve věci nebylo nutné provádět dokazování. Pokud konkrétně žalobci dokládali sdělení žalovaného ze dne 20. 4. 2021, jež není součástí správního spisu, soud jím nedokazoval, jelikož se týká právě otázky zakrytí reklamního zařízení, tedy části žaloby, jež je opožděná. Soud přitom dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Podle § 31 odst. 9 zákona o pozemních komunikacích je silniční správní úřad povinen do 7 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o zřízení nebo existenci reklamního zařízení umístěného v rozporu s odstavcem 2, 3 nebo 5 v silničním ochranném pásmu bez povolení vydaného příslušným silničním správním úřadem podle odstavce 1, vyzvat vlastníka reklamního zařízení k jeho odstranění. Vlastník reklamního zařízení je povinen reklamní zařízení neprodleně, nejdéle do pěti pracovních dnů po doručení výzvy příslušného silničního správního úřadu, odstranit. Neučiní-li tak, silniční správní úřad zajistí do 15 pracovních dnů zakrytí reklamy a následně zajistí odstranění a likvidaci reklamního zařízení na náklady vlastníka tohoto zařízení. Odstranění reklamního zařízení a jeho likvidace bude provedeno bez ohledu na skutečnost, zda reklamní zařízení bylo povoleno stavebním úřadem.
22. Podle čl. II bodu 2 zákona č. 196/2012 Sb. lze reklamní zařízení, jehož zřízení a provozování na dálnici, silnici I. třídy nebo jejich silničním pomocném pozemku nebo v silničním ochranném pásmu dálnice a silnice I. třídy bylo silničním správním úřadem povoleno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nadále provozovat za splnění podmínek uvedených v povolení do zániku tohoto povolení, nejdéle však 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (pozn. soudu: příslušná ustanovení zákona č. 196/2012 Sb. nabyla účinnosti dne 1. 9. 2012).
23. Podle čl. II bodu 3 zákona č. 196/2012 Sb. vlastník reklamního zařízení uvedeného v bodě 2, jestliže mu nebylo vydáno povolení podle zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je po ukončení doby, po kterou lze podle bodu 2 reklamní zařízení dále provozovat, povinen reklamní zařízení bez zbytečného odkladu, nejpozději do 5 pracovních dnů, odstranit. Neodstraní-li vlastník reklamní zařízení ve stanovené lhůtě, postupuje se podle § 25 odst. 10 a 11 nebo § 31 odst. 9 až 11 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
24. Podle § 30 odst. 1 věty první zákona o pozemních komunikacích k ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich *mimo souvisle zastavěné území* obcí slouží silniční ochranná pásma.
25. Podle § 30 odst. 2 písm. b) zákona o pozemních komunikacích se silničním ochranným pásmem pro účely tohoto zákona rozumí prostor ohraničený svislými plochami vedenými do výšky 50 m a ve vzdálenosti 50 m od osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu silnice I. třídy nebo místní komunikace I. třídy.

26. Podle § 30 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích je souvisle zastavěným územím obce (dále jen „území“) pro účely určení silničního ochranného pásma podle tohoto zákona území, které splňuje tyto podmínky:
- a) na území je postaveno pět a více budov odlišných vlastníků, kterým bylo přiděleno popisné nebo evidenční číslo a které jsou evidovány v katastru nemovitostí ²⁷⁾,
 - b) mezi jednotlivými budovami, jejichž půdorys se pro tyto účely zvětší po celém obvodu o 5 m, nebude spojnice delší než 75 m. Spojnice tvoří rohy zvětšeného půdorysu jednotlivých budov (u oblouků se použijí tečny). Spojnice mezi zvětšenými půdorysy budov, spolu se stranami upravených půdorysů budov, tvoří území.
- Ochranné pásmo může být zřízeno s ohledem na stanovené podmínky pouze po jedné straně dálnice, silnice nebo místní komunikace I. a II. třídy.
27. Poznámka pod čarou ²⁷⁾ odkazuje na ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „katastrální zákon z roku 1992“), podle něž se v katastru evidují budovy spojené se zemí pevným základem, a to jednak budovy, kterým se přiděluje popisné nebo evidenční číslo, a jednak budovy, kterým se popisné nebo evidenční číslo nepřiděluje a které nejsou příslušenstvím jiné stavby evidované na téže parcele.
28. V současnosti odkazovanému ustanovení odpovídá § 3 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), podle něž se v katastru evidují jednak budovy, kterým se přiděluje číslo popisné nebo evidenční, pokud nejsou součástí pozemku nebo práva stavby, a jednak budovy, kterým se číslo popisné ani evidenční nepřiděluje, pokud nejsou součástí pozemku ani práva stavby, jsou hlavní stavbou na pozemku a nejde o drobné stavby. Byť toto ustanovení zní podobně, liší se v tom, že ve výčtu již nejsou obsaženy ty budovy, jež se od 1. 1. 2014 staly v důsledku znovuoobnovení zásady *superficies solo cedit* v současném občanském právu součástí pozemku. Vzhledem k tomu, že tato právní úprava nabyla účinnosti podstatně později než výše citovaná definice silničního ochranného pásma, jež obsahuje tento odkaz již ode dne 1. 7. 2011, přičemž nelze předpokládat, že by zákonodárce hodlal v souvislosti se změnou občanskoprávních předpisů rozsah ochranných pásem podstatně rozšiřovat, je třeba při výkladu definice zastavěného území obce vycházet z vymezení budov v katastrálním zákoně z roku 1992.
29. Shora citovanou právní úpravu lze tedy pro účely skutkové situace žalobců shrnout tak, že reklamní zařízení zřízená před 1. 9. 2012 (a po tomto datu nepovolená postupem podle § 31 zákona o pozemních komunikacích) ve vzdálenosti 50 m od osy vozovky silnice I. třídy musela být nejpozději do 7. 9. 2017 jejich vlastníky odstraněna, ledaže se tato reklamní zařízení nacházela souvisle zastavěném území. Při nesplnění této povinnosti vzniká přestupková odpovědnost, stejně jako oprávnění silničního správního úřadu po marné výzvě taková reklamní zařízení na náklady vlastníka odstranit. Předtím lze přikročit k zakrytí reklamních zařízení, ale není to nezbytný mezikrok (srov. závěry rozsudku NSS ze dne 20. 5. 2019, č. j. 4 As 66/2019-24, bod 25).
30. V dané věci není sporu o tom, že žalobcům nebyla jejich reklamní zařízení povolena po nabytí účinnosti zákona č. 196/2012 Sb., který podstatným způsobem změnil pravidla pro provozování reklamních zařízení v blízkosti pozemních komunikací. Žalobci se sice dovolávají vyjádření ŘSD ze dne 16. 5. 2010, již z data jeho vydání je však zjevné, že z něj nemohou dovozovat žádné legitimní očekávání ve vztahu k nové právní regulaci

účinné od 1. 9. 2012, jelikož z pohledu pozdější právní úpravy logicky ŘSD nemohlo reklamní zařízení žalobců hodnotit. Za nepřijatelný zásah do právní jistoty vlastníků či provozovatelů reklamních zařízení nelze považovat ani samotné zpřísnění právní regulace, neboť to v ústavně právním přezkumu ob stojí (viz nále z Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 21/17, nebo jeho usnesení ze dne 3. 9. 2019, sp. zn. I. ÚS 1547/19).

31. Úspěch žaloby tak plně závisí na posouzení otázky, zda se odstraněná reklamní zařízení nacházela v souvisle zastavěném území definovaném ustanovením § 30 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, či nikoliv. K výkladu a aplikaci tohoto pojmu vydalo Ministerstvo dopravy pod č. j. 248/2015-120-STSP/1 metodickou příručku, která mj. na str. 13 a násl. graficky zachycuje, jakým způsobem mají být v různých případech určovány hranice souvisle zastavěného území (dostupná např. na adrese http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/doprava/silnicni-hospodarstvi/reklamni-zarizeni-a-zakon-13_1999.pdf). S příslušnými pasážemi metodické příručky se soud ztotožňuje a považuje je za odpovídající promítnutí platné právní úpravy. Hranicemi souvisle zastavěného území jsou tedy i podle soudu vnější spojnice rohů tvořených průsečíky rovnoběžek vedených ve vzdálenosti 5 metrů od půdorysu jednotlivých budov, tak jak je evidován v katastru nemovitostí, jež jsou kratší nebo rovny 75 m.
32. V tomto směru soud považuje za potřebné zdůraznit, že hranice souvisle zastavěného území je třeba posuzovat v první řadě k datu odstranění reklamních zařízení, tj. ke dni 16. 4. 2020. K tomuto závěru vede obecná zásada rozhodování správních orgánů podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí, popř. realizace jiného správního aktu. V průběhu času se totiž může souvisle zastavěné území měnit, jako se tomu stalo právě v tomto případě přispěním žalobců, kteří do území umístili před odstraněním reklamních zařízení novou budovu, jež je evidována v katastru nemovitostí a již bylo dne 16. 1. 2020 přiděleno evidenční číslo, čímž naplnila všechny podmínky pro to, aby byla při vymezení souvisle zastavěného území zohledněna. Rozhodující přitom není rozhodnutí stavebního úřadu a jeho účinky (i proto soud nepovažuje za relevantní odkaz žalobců na jeho odůvodnění – ostatně stavební úřad ani není příslušný k posuzování rozsahu silničního ochranného pásma), ale samotný okamžik zanesení budovy do katastrální mapy a přidělení čísla budově (podle toho, který je pozdější). Byť v období od 7. 9. 2017 do 16. 1. 2020 žalobci provozováním reklamních zařízení případně mohli porušovat zákon o pozemních komunikacích a být v tomto směru odpovědní za spáchání přestupku, žalovaný musel po 16. 1. 2020 provést nové posouzení hranic souvisle zastavěného území se zohledněním spojnic rohů zvětšeného půdorysu budovy č. e. X s rohy okolních budov a opětovně vyhodnotit, zda se to které reklamní zařízení nadále nachází v ochranném pásmu silnice I. třídy, nebo zda naopak došlo k podstatné změně situace. Pokud by samozřejmě k podnětu žalovaného došlo v přezkumném řízení ke zrušení územního souhlasu či jiného úředního povolení stavby, v důsledku čehož by stavbě bylo odňato číslo evidenční nebo by byla vymazána z katastru nemovitostí, mohlo by dojít k další změně skutkového stavu, žalovaný však netvrdí a z ničeho ani neplyne, že by k něčemu takovému v tomto případě před datem 16. 4. 2020 došlo.
33. Protože však žalobní petit vzájemně kombinuje požadavek deklarace nezákonného zásahu s požadavky na obnovu stavu před zásahem a zdržení se opakování zásahu, soud považuje za potřebné dodat, že třebaže fyzické odstranění reklamních zařízení představovalo jednorázový, v době podání žaloby již ukončený zásah, a proto se nabízí vycházet z ustanovení § 87 odst. 1 části věty za středníkem s. ř. s. (posuzovat skutkový a

právní stav ke dni ukončení zásahu), žalobci zjevně mohou vnímat i přetrvávající důsledky tohoto zásahu a patrně se i obávají jeho opakování v případě, že by na sporný pozemek reklamní zařízení umístili znovu. V důsledku toho má smysl souběžně situaci vyhodnotit v intencích § 87 odst. 1 části věty před středníkem s. ř. s. i podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozsudku. V tomto směru ovšem žalobci netvrdí ani neprokazují, že by se skutkový stav po přidělení čísla evidenčního jejich skladu situace v území změnila, přičemž nic takového nenaznačuje ani aktuální stav katastrální mapy. Ustanovení § 30 zákona o pozemních komunikacích se přitom od 1. 1. 2018 nezměnilo. Z toho tedy plyne, že závěry soudu k datu 16. 4. 2020 (pro účely deklaratorního petitu) se shodně uplatňují i pro případnou záporní část žaloby.

34. Dále je pak třeba zdůraznit, že zákonná definice počítá jen s budovami evidovanými v katastru nemovitostí, jež mají navíc přiděleno číslo popisné či evidenční. Nelze tedy při posuzování hranic souvisle zastavěného území vycházet ze spojnic rohů zvětšených půdorysů budov, jež nemají přiděleno číslo nebo vůbec nejsou v katastrální mapě vyznačeny, resp. z odlišného faktického půdorysu budov, který vyznačení v katastrální mapě neodpovídá. To je přitom obzvláště důležité v nynějším případě, neboť reálný půdorys budovy č. p. X se podstatně liší od půdorysu evidovaného v katastru nemovitostí. Není přitom rozhodující, zda se jedná o stav povolený z hlediska stavebního práva, či nikoliv; podstatné je, že délku uvažovaných spojnic je nezbytné určit s ohledem na půdorys evidovaný v katastru [srov. § 30 odst. 3 písm. a), v jehož kontextu je nezbytné vykládat i navazující písm. b) téhož ustanovení zákona o pozemních komunikacích] a nelze přihlídnout k tomu, že v terénu budova č. p. X sahá až o 20 m blíže k budově č. p. X. Z toho důvodu soud neprovedl důkaz místním šetřením a také neprováděl důkaz zaměřením skutečného stavu budovy – výpočtem nepřístupné vzdálenosti zpracovaným Ing. Mrázkem dne 28. 4. 2020, jelikož toto zaměření i podle tvrzení samotných žalobců vypočítává délku spojnic podle faktického stavu, a nikoliv podle stavu evidovaného v katastru nemovitostí. V tomto směru tedy soud přihlédl k rukou zapsaným údajům na výtisku katastrální mapy založené ve správním spisu, z nichž vyplývá, že nejkratší spojnice rozšířených půdorysů budov č. p. X a č. p. X má činit 95 m, což dále ověřil přeměřením na soutisku katastrální mapy s leteckým snímkem lokality založeném ve správním spise (aby soud nezasahoval do listiny obsažené ve správním spise, vytiskl si tutéž mapu v aplikaci Marushka na adrese nahlizenidokn.cuzk.cz, aby do ní mohl zaznačit potřebné pomocné čáry; mapa je založena v soudním spise na č. l. 60-61) s tím, že zjistil, že ve skutečnosti nejkratší délka spojnice rohů rozšířených půdorysů budov č. p. X a č. p. X činí jen cca 86 m, avšak i to představuje podstatně více než zákonem vyžadovaných 75 m). Kopii zmiňované mapy (jež odpovídá stejnopisu na č. l. 60-61 soudního spisu) pro přehlednost soud včlenil níže i do odůvodnění rozsudku:

[obrázek anonymizován]

35. Na rozdíl od původně uvažovaných hranic souvisle zastavěného území, resp. ochranného pásma, jak je vyznačeno na katastrální mapě ve správním spise, však doplnění budovy č. e. X situaci změnilo, jelikož rozšířený půdorys této budovy skutečně umožňuje, aby rozšířené půdorysy budov č. p. X a č. p. X byly propojeny spojnicemi rohů kratšími 75 m, čímž se souvisle zastavěné území rozšířilo i na druhou stranu silnice I. třídy, kde původně byly jen dvě izolované budovy bez souvisle zastavěného území. Přesto však rohy rozšířeného půdorysu budovy č. e. X nelze napřímo spojit s rohy rozšířeného půdorysu budovy č. p. X ani s jiným než jihovýchodním rohem budovy č. p. X spojnicemi kratšími

75 m (vzdálenost se pohybuje kolem 90 m, resp. 100 m), tudíž souvisle zastavěné území v okolí budovy č. e. X vytváří podobu řeckého písmene Π, v jehož středu se nachází nově postavený objekt, a zastavěné území dále navazuje jen mezi budovami č. p. X a č. p. X (to správně naznačuje zákres oranžovým fixem na barevném soutisku katastrální mapy s leteckým snímkem lokality ve správním spise, z něž je patrné, že se mimo ochranné pásmo dostalo první reklamní zařízení ve směru z centra Příbrami, které je umístěno u křižovatky ulic E. a P., zbylá dvě reklamní zařízení ve směru z centra jsou ale již mimo souvisle zastavěné území, a tedy v ochranném pásmu silnice I. třídy).

36. Žalobcům tedy nelze dát za pravdu v tom, že by žalovaný dvě reklamní zařízení vzdálenější od křižovatky ulic E. a P. odstranil neoprávněně, naopak i nezávislé ověření úvah žalovaného o rozsahu ochranného pásma silnice I. třídy a mezích souvislého zastavěného území provedené soudem potvrzuje, že tato reklamní zařízení byli žalobci povinni v souladu s čl. II bodem 3 zákona č. 196/2012 Sb. odstranit nejpozději dne 7. 9. 2017 a na této jejich povinnosti nic nezměnilo ani umístění stavby, jež byla zapsána do katastru nemovitostí a již bylo přiděleno č. e. X, jelikož tato skutečnost změnila právní status pouze u reklamního zařízení na sporném pozemku nejbližšího křižovatce ulic E. a P., resp. centru města. Žalovaný přitom tuto změnu v případě odstraňování reklamních zařízení respektoval, když posledně uvedené zařízení na místě ponechal. Soudu přitom s ohledem na opožděnost žaloby nepřisluší hodnotit oprávněnost zakrytí tohoto zbylého reklamního zařízení.
37. Lze tedy shrnout, že žaloba je zčásti opožděná a ve zbytku nedůvodná. Soud proto žalobu zčásti podle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 84 odst. 1 větou první s. ř. s. odmítl (požadavek na deklaraci nezákonnosti zakrytí reklamních zařízení s navazujícím požadavkem nápravy) a ve zbytku zamítl (požadavek na deklaraci nezákonnosti odstranění reklamních zařízení s navazujícím požadavkem nápravy).
38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl zčásti podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něž v případě odmítnutí žaloby nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, a zčásti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli úspěšní, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný sice má nárok na náhradu nákladů řízení, nicméně žádné náklady řízení přesahující běžný výkon úřední činnosti (mezi niž patří i obhajoba vlastní správní praxe v obvyklých případech) mu nevznikly. Ve výsledku tedy žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 12. července 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu